

Rechts-extremisme

→ **Aanhoudende zorgen om jonge, online radicaliserende accelerationisten.**

De geweldsdreiging vanuit met name jonge Nederlanders die betrokken zijn bij internationale, online accelerationistische netwerken blijft een belangrijk aandachtspunt. Een terroristische aanslag vanuit deze hoek in Nederland is voorstelbaar. Accelerationisten streven ernaar chaos te creëren door het gebruik van terroristisch geweld. Het gaat om vaak kwetsbare jongeren die kampen met psychosociale problematiek. Dit speelt ook onder Amsterdammers. In besloten online groepen wordt gesproken over rassenhaat en antisemitisme, worden wapenhandleidingen gedeeld en rechts-terroristische aanslagplegers verheerlijkt. Dit gedrag is vaak onzichtbaar voor de omgeving omdat het zich hoofdzakelijk online afspeelt. Naast deze geweldsdreiging waarschuwt de AIVD voor de sluipende ondermijning van de democratische rechtsorde door rechtsextremisten, die optreedt als rechts-extremistische ideeën breder worden omarmd.

Anti-overheidsextremisme

→ **Verdere radicalisering bij klein deel anti-overheidsactivisten.**

Met het afschalen van de coronamaatregelen zijn zowel de maatschappelijke discussie als het protest tegen de maatregelen afgezwakt. Tegelijkertijd is er een verharding en (verdere) radicalisering te zien bij een klein deel van de anti-overheidsactivisten. Zij gaan over tot extremistisch gedrag zoals bedreiging van overheidsfunctionarissen, en grijpen nieuwe onderwerpen aan om uiting te geven aan wantrouwen in de overheid. De AIVD acht een terroristische aanslag vanuit anti-overheidsextremisme inmiddels voorstelbaar. De verwevenheid met zowel extreemrechtse als extreemlinkse groepen maakt de groep anti-overheidsextremisten diffuus en soms lastig te kaderen. In het afgelopen halfjaar zijn meer Amsterdammers vanuit de radicale onderstroom in beeld gekomen.

Islamitisch extremisme

→ **Blijft een belangrijke bron van terroristische dreiging.**

Het dreigingsbeeld rond islamitisch extremisme is al een aantal jaren stabiel. De gewelddadig jihadistische beweging in Nederland blijft een belangrijke bron van terroristische dreiging, ondanks verdeeldheid binnen de beweging, het ontbreken van krachtige leiders en een gezamenlijk doel. Sinds eind 2020 zijn er geen personen meer ingestroomd in de iPGA-R voor islamitisch extremisme. Nog altijd betreft het merendeel van de huidige casuïstiek deze vorm van extremisme.

Links-extremisme en andere vormen van extremisme

→ **Meer activiteiten vanuit linkse activisten, maar geen verhoogde dreiging.**

De AIVD ziet nauwelijks extremisme bij linkse actiegroepen. De afgelopen periode waren er wel – landelijk en in Amsterdam – meer zichtbare activiteiten vanuit linkse groeperingen. Deze waren voornamelijk activistisch en in sommige gevallen gericht op verstoring van de openbare orde. Ook de dreiging die van andere vormen van extremisme uitgaat – zoals andere vormen van politiek extremisme of dierenrechtenextremisme – blijft beperkt.

Spanningen en wij-zij denken

→ **Relatief weinig incidenten maar scheidslijnen blijven aanwezig.**

Verschillen in leefstijlen, opvattingen en culturen horen bij een diverse stad. Ook als verschillen leiden tot spanningen hoeft dit nog geen probleem te zijn. Vreedzaam conflict is immers een essentieel onderdeel van een open, democratische samenleving. Spanningen zijn dan ook geen indicatie voor radicalisering of extremisme, maar laten wel zien welke thema's en sentimenten er leven. Om incidenten adequaat te kunnen duiden, is het van belang hier zicht op te houden. In het algemeen zijn van het afgelopen halfjaar weinig incidenten bekend die duiden op spanningen tussen groepen Amsterdammers. Het beeld dat naar voren komt is dat de onderlinge scheidslijnen wel blijven bestaan. Daarbij lijken scheidslijnen naar sociale klasse en kansenongelijkheid belangrijker te zijn geworden dan etnisch-culturele of religieuze scheidslijnen, al zijn deze thema's vaak met elkaar verweven.

Meer weten over deze factsheet, of over radicalisering?

Neem contact op met het programma Radicalisering & Extremisme via steunpuntradicalisering@amsterdam.nl of 0800-1402.

Je kunt bij ons terecht voor advies of ondersteuning bij zorgen over radicalisering. Maar ook voor algemene vragen en informatie over het onderwerp of het volgen van een training.

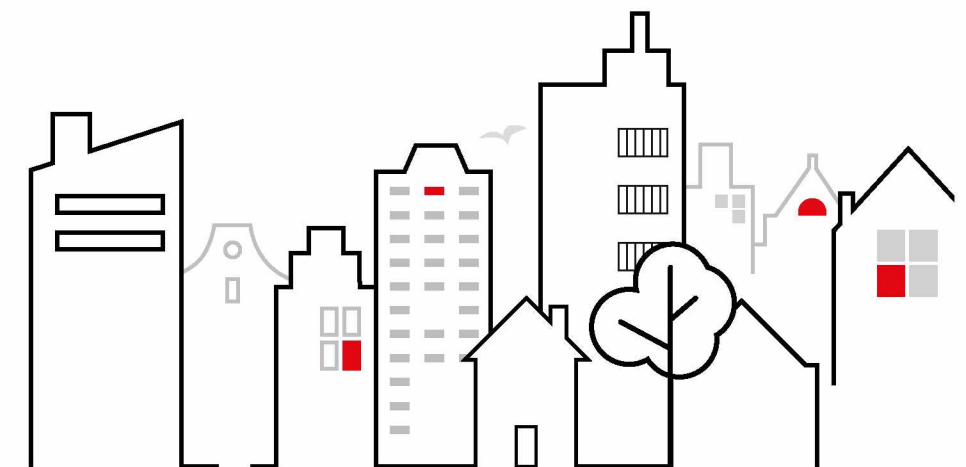
Conclusie

Diffuus dreigingsbeeld

De afgelopen jaren is er meer differentiatie gekomen in de problematiek: risico's op radicalisering en extremistisch geweld komen vanuit verschillende ideologieën. Dit blijft het geval: een terroristische aanslag in Nederland is voorstelbaar vanuit rechts-extremisme, anti-overheidsextremisme en islamitisch extremisme.

Verminderde zichtbaarheid

Het uiten van extremistische denkbeelden en het vinden van gelijkgestemden vindt steeds meer online plaats en is daardoor minder zichtbaar voor de gemeente en de professionele partners in de stad. Tegelijkertijd weten we dat radicaliseringsprocessen, onder invloed van de juiste triggers, snel kunnen verlopen en is het van belang de aandacht vast te houden en opgedane kennis beschikbaar te houden.

Over deze factsheet

Deze factsheet beschrijft de belangrijkste trends op het gebied van radicalisering, extremisme en gerelateerde thematiek, zoals bekend bij de gemeente Amsterdam. Het is een samenvatting van het Informatiebeeld Radicalisering & Extremisme van april 2022.

Dit beeld wordt periodiek opgesteld op basis van informatie vanuit verschillende bronnen, waaronder het professionele netwerk in de stad en het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland van de NCTV. Het Informatiebeeld gaat specifiek over Amsterdam maar sluit aan op landelijke informatie.